

**Bu projenin
amacı,
Avrupa'daki
kayıt dışı
girişimcilerin
ihtiyaçlarına
göre daha fazla
eğitim verilerek
sosyal
katılımın
sağlanmasıdır**

KAYIT DIŞI GİRİŞİMCİLİK

Toplum Üzerindeki Etkisi

2022-1-DE02-KA210-ADU-000084405

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

İÇİNDEKİLER

02	Giriş
03	Farklı Ülkelerde Kayıt Dışı Ekonomi
08	Projenin Tanımı
09	Kayıt Dışı Girişimciliğin Artıları-Eksileri
10	Kayıt Dışından Resmi Hale Nasıl Geçilir
11	Avrupa Politikası Olanakları

TÜRKİYE

Kayıt dışı girişimcilik, Türkiye ekonomisinin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır ve GSYH'nin tahminen %25-30'unu oluşturmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı girişimciliğin yaygınlaşmasına katkıda bulunan bir dizi faktörler vardır.

Yüksek düzeyde yoksulluk ve işsizlik: Türkiye'de yüksek bir yoksulluk oranı mevcuttur ve nüfusun yaklaşık %20'si yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Bu, birçok insanın geçimini sağlamak için resmi olmayan işler yapmaya zorlandığı anlamına gelmektedir.

Karmaşık ve külfetli düzenlemeler: Türk hükümeti karmaşık ve külfetli bir düzenleme ortamına sahiptir ve bu da işletmelerin resmi olarak faaliyet göstermesini zorlaştırmakta ve maliyetli hale getirmektedir. Bu, birçok girişimcinin işletmelerini kaydettirme ve yürürlükteki tüm yasa ve düzenlemelere uyma konusunda cesaretini kırmaktadır.

Kültürel faktörler: Türkiye'de kayıt dışı girişimciliğin yaygınlaşmasına katkıda bulunan kültürel faktörler de bulunmaktadır. Örneğin Türkiye'de bazı kişiler kayıt dışı girişimciliği vergi ve diğer devlet harçlarını ödemekten kaçınmanın bir yolu olarak görüyor. Kayıt dışı girişimciliğin Türk ekonomisi üzerinde hem olumlu hem de olumsuz etkileri olabilir. Bir yandan, kayıt dışı işletmeler iş yaratabilir ve normalde işsiz kalacak insanlar için gelir sağlayabilir. Öte yandan kayıt dışı işletmeler kanunların dışında da faaliyet gösterebilir ve bu da vergi kaçakçılığına, haksız rekabete ve diğer sorunlara yol açabilmektedir.

ALMANYA

Genel olarak kayıt dışı çalışma, diğer kuzeybatı Avrupa ülkeleriyle karşılaştırıldığında Almanya'da nispeten büyük bir rol oynamaktadır. Diğer ülkelerde arasında ciddi fark vardır. Almanya'da kayıt dışı istihdam miktarı diğer FIWE ülkeleriyle karşılaştırıldığında orta düzeydedir.

Çalışma ve refahın düzenlenmesi, Almanya'da belirli bir bölgedeki, toplumdaki kültür, kurumlar, sosyal yapılar ve sosyal aktörler arasındaki karşılıklı ilişkilerin karmaşık profili olarak tanımlanmaktadır.

Almanya'nın kayıt dışı ekonomisinin büyüklüğünün %11,2 olduğu tahmin edilmekte ve bu da GSYİH SAGP seviyelerinde yaklaşık 561 milyar doları temsil etmektedir. Kayıt dışı ekonomi (gölge ekonomi), ekonominin ne vergilendirilen ne de herhangi bir hükümet biçimi tarafından denetlenen parçasıdır. Almanya'nın kayıt dışı ekonomiyle uğraşmasının nedenlerinden biri de kalifiye işçi eksikliği, Almanya ve diğer Avrupa ülkelerindeki ekonomistlerin gelecekte büyük ekonomik kayıplardan korkmasına neden oluyor. Almanya, hedeflenen göçü çözümün bir parçası olarak görmekte ancak göçmenler ve mülteciler arasında yaygın olan kayıt dışı piyasa da dahil olmak üzere hâlâ önümüzde pek çok engel mevcuttur. İstihdam Araştırma Enstitüsü'ne göre Alman hükümetinin yurt dışından çok sayıda uzman işçi çekmesi gerekiyor. Geçen yıl neredeyse 1,9 milyon kişi Almanya'ya iş bulmak amacıyla yurt dışından geldi. Genel olarak yasadışı istihdam, Almanya'da tekrarlanan bir siyasi söylem konusudur. Hükümet yasadışı istihdamın azaltılmasına merkezi bir önem atfetmektedir. Özellikle üçüncü ülke vatandaşlarının yasa dışı istihdamı, özellikle koruma arayan kişilerin artan göçüyle bağlantılı olarak, son yıllarda kamuoyunda daha sık tartışılan bir konu haline gelmiştir.

ROMANYA

Kayıt dışı istihdam Romanya'da yaygın bir olgudur ve ülkenin kalkınması ve istikrarlı geleceği açısından temel bir zorluktur.

Kayıt dışı istihdam, Romanya işgücü piyasasının temel özelliklerinden biri ve Romanya hükümetinin temel kaygılarından biridir.

Araştırma, Romanya'daki kayıt dışı istihdamın şunları içerdiğini ortaya koyuyor:

2,9 milyon kişi, bu da ülkedeki tüm istihdamın %31,5'ini oluşturuyor.

Romanya ekonomisi, yıllık 731 milyar dolarlık üretim (2022) ile GSYİH'ye (PPP) göre dünyada 36. sırada yer alıyor.

Romanya'da kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin ufak tefek işler yapmayı veya size nakit ödeme yapılan hizmetleri sağlamayı içerdiğini belirtmekte fayda var. Örnekler arasında şunlar yer almaktadır: ev tadilatları, araba tamirleri vb. Çalışanlar genellikle sosyal korumaya veya istihdam yardımlarına erişimden yoksundur ve vergisiz zarf ödemeleri yaygındır.

Bu ölçekte kayıt dışılık ciddi bir sorundur. Bu, devlet için daha az vergi geliri ve dolayısıyla altyapı ve kamu hizmetlerinin sağlanması için daha az alan anlamına gelir.

Ancak kayıt dışı sektördeki herkes vergi veya sosyal güvenlik primlerinden kaçınmaya çalışmıyor. Bazı insanlar için kayıt dışı istihdam geçimini sağlamak için tek yoldur. Bu bakımdan ülkedeki yoksullukla mücadeleye bile yardımcı olmaktadır.

Romanya hükümeti halkın kamu kurumlarına olan güvenini güçlendirmeye çalışıyor. Bu, daha yalın bürokrasiler, daha az yolsuzluk ve daha iyi kamu hizmetleri anlamına gelir. Formalitenin yararları konusunda bilgilendirme kampanyaları gibi yenilikçi politikalar yapmaktadır. İnsanlar devlete karşı tutumlarını bir gecede değiştirmeyecek olsa da hükümetin insanlara daha iyi bir gelecek sağlamak için doğru politikaları uygulaması gerekmektedir.

POLONYA

Kayıt dışı ekonomi Polonya'nın her yerinde istihdam fırsatları sunmaktadır.

Polonya'nın kayıt dışı ekonomisinin büyüklüğünün %22,4 olduğu tahmin edilmektedir; bu, GSYİH SAGP seviyelerinde yaklaşık 380 milyar doları temsil etmektedir. Bu durumun ana etkeni Polonya'daki yoksulluk ve işsizlik oranlarıdır. Kayıt dışı veya beyan edilmemiş çalışma genellikle vergi ve sosyal güvenlik primi ödemediği bir işin yapılması olarak anlaşılmaktadır.

Şu anda birçok mültecinin ve resmi statüsü olmayan yabancıların Polonya'da hayatta kalabilmek için kayıt dışı işler yaptığını belirtmekte fayda var. Bunun için potansiyel bir çözüm var mı? Kayıt dışı sektör, belediyenin satın alma süreçlerine erişimin sağlanması, iş kaydı veya vergi düzenlemeleri gibi resmi süreçlerin erişilebilir hale getirilmesi ve kayıt dışı hizmetlerin resmileştirilmesine yönelik yollar geliştirmek için işçi gruplarıyla birlikte çalışılması yoluyla geliştirilebilir.

İlginçtir ki, bir süre önce 27 AB ekonomisi arasında kayıt dışı istihdamdan en çok etkilenen ülke Polonya (%14,4) olmuştur.

Ayrıca daha kritik ve ciddi olan bazı avantajlardan, dezavantajlardan bahsetmek gerekirse.

* Avantajları. İşletme hiç vergi ödemiyor veya daha az ödüyor. İşgücüne (ücretler ve yan haklar) ve bir işi yürütmek için gereken diğer maliyetleri daha az ödemekte.

* Dezavantajları. İnsan gücünün sömürülmesi (Düşük ücret, yan haklar, istismar) İşyeri kalitesinin düşük olması, işçilere ve çalışanlara daha az saygı gösterilmesi.

Kayıt dışı sektör büyük bir gücü sahip. Bu sektörde geçim kaynakları kolaylıkla mevcut. Kayıt dışı sektördeki istihdam, artan nüfus ve hızlanan kentleşmeyle birlikte son yıllarda arttı ve bu durumun gelecekte de devam etmesi muhtemel görünüyor; bu da ülkede daha fazla soruna yol açabilir.

AFGHANISTAN

Dünya Ekonomik Forumu'na göre Afganistan'ın kayıt dışı ekonomisinin %72 civarında olduğu tahmin ediliyor. Ülkenin kayıt dışı ekonomisini oluşturan sektörler ağırlıklı olarak Tarım, Halı, El Sanatları ve değerli Taşlardır. Özellikle tarım değer zincirinde üretim ve hasat çoğunlukla kayıt dışıdır ve değer zincirinin bu kısmında faaliyet gösteren işletmelerin çoğunluğu resmi olarak kamu kuruluşlarına kayıtlı değildir ve vergi beyanında bulunma ve kural ve düzenlemelere uyma yükümlülüğü yoktur.

Tarım, ülkedeki en büyük istihdam sektörüdür; bunun yanında kayıt dışı sektör, aile temelli, küçük ölçekli ticari faaliyetlerdeki istihdamın hakimiyetindedir.

Afganistan'ın insani krizi, Taliban'ın yönetimi ele geçirmesinin ardından ülkede devam eden ekonomik çöküş nedeniyle 2022'de daha da kötüleşti.

Nüfusun yüzde 80'inden fazlasının yıl boyunca gıda güvensizliği yaşadığı söyleniyor.

İnsanlar bulurlarsa her türlü işi üstlenirler. Yaklaşık 41 milyonluk bir nüfusa sahip olan Afganistan'ın GSYİH'si (nominal) 2021 itibarıyla 14,58 milyar dolar olup, kişi başına düşen GSYİH 363,7 dolara tekabül etmektedir (Dünya Bankası raporuna göre).

Aynı zamanda Afganistan'da çok büyük miktarda bakır, demir, mermer, talk, kömür, lityum, kromit, kobalt, altın, lapis lazuli, değerli taşlar ve daha fazlası var ve bu da Afganistan'ı kağıt üzerinde dünyanın kaynak açısından en zengin ülkelerinden biri yapıyor.

Sürekli Eğitimde Sosyal Katılım Eksikliğinin Bir İşareti Olarak Kayıt Dışı Girişimcilik

Hedefler

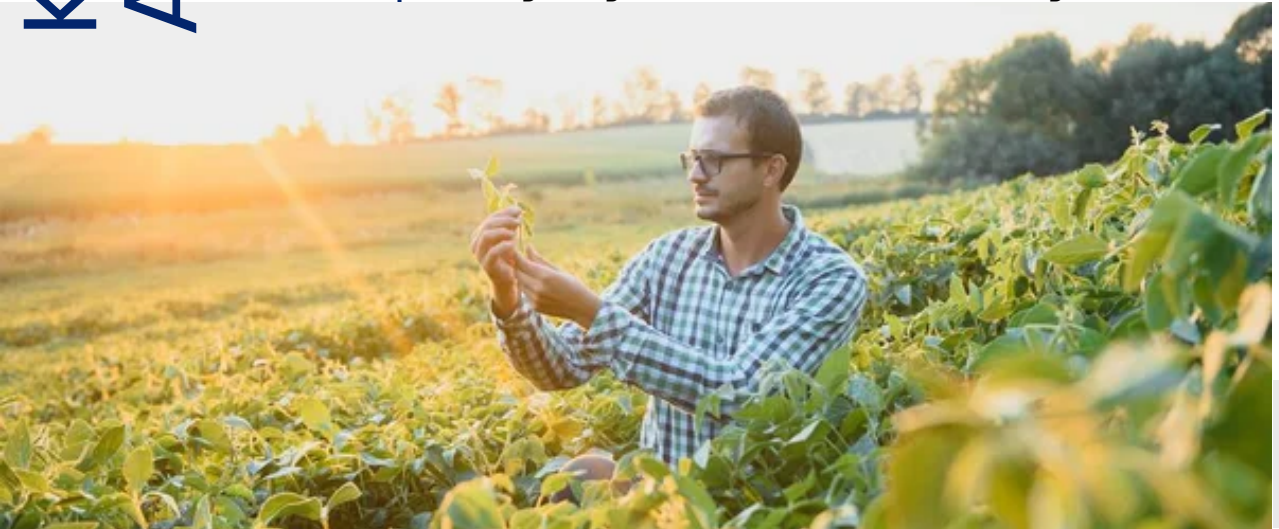
Avrupa'daki bazı azınlıklar, bazen çok kötü koşullar altında gayri resmi girişimci olarak çalışmak zorunda kalıyorlar. Bazıları neredeyse hiç Avrupa dili konuşmayan göçmenlerdir. Sürekli eğitim kursları onlar için uygun değildir. Bu projede, Avrupa'daki kayıt dışı girişimciler için sosyal içermenin ileri eğitimde nasıl başarılı olabileceğine dair çözümler arıyoruz.

Avantajları

- VerimliliĐi artırır
- İŐ olanakları ve serbest meslek
- İŐ girişimlerini teşvik eder
- Özel sektör faaliyetlerini geliştirir

Dezavantajları

- Kamu gelirini etkiler
- YolsuzluĐa neden olur ve hukukun üstünlüĐünü etkiler
- Kredi ve İŐ teşviklerine erişimin olmaması
- İŐ güvencesi yoolmaması, sıradıŐı çalışma saatleri ve düşük ücretler

KAYIT DIŞI GİRİŞİMCİLİK İÇİN İTİÇİ FAKTÖRLER

Ana Faktörler

- Olumsuz iş ortamı ve düzenleyici ortam
- Ticari kayıt ve iflasa ilişkin karmaşık prosedürler
- Yüksek vergi oranları
- İşsizlik ve sınırlı iş olanakları
- Az gelişmiş ülkelerdeki yetersiz yönetim ve kanunlar

Kayıt dışı girişimciliği resmi girişimciliğe aktarma sürecinde atabileceğiniz bazı önemli adımlar şunlardır:

İş Planı Geliştirin

İş planı, bir işletmenin hedeflerini, stratejilerini ve operasyonlarını özetleyen temel bir belgedir. Gayri resmi işinizi resmi bir işe dönüştürmek istiyorsanız resmi bir iş planı gereklidir. Düşüncelerinizi düzenlemenize ve hedeflerinizi netleştirmenize yardımcı olacaktır.

İşletmenizi Kaydettirin

İşletmenizi resmi hale getirmek için, uygun devlet kurumuna kaydettirmeniz gerekir. Bu süreç bulunduğunuz yere göre değişir, ancak genellikle işletme adınızı kaydettirmeyi, bir vergi kimlik numarası almayı ve gerekli lisansları veya izinleri almayı içerir.

Kişisel ve Ticari Finansmanı Ayrı Tutun

Henüz yapmadıysanız, kişisel ve ticari mali durumunuzu ayırmanız gerekir. Bu, işletmeniz için ayrı bir banka hesabı açmayı ve tüm ticari işlemlerinizin ayrıntılı kayıtlarını tutmayı içerir.

Profesyonel Uygulamaları Benimseyin

Resmi bir işletme olarak faaliyet göstermek için profesyonel uygulamaları benimsemeniz gerekir. Bu, iyi kayıt tutmayı, müşterilere fatura kesmeyi, bir web sitesi tutmayı ve profesyonel ekipman ve yazılıma yatırım yapmayı içerir.

Yardım İsteyin

Kayıt dışı girişimcilikten resmi girişimciliğe geçişte yardıma ihtiyacınız varsa, Küçük İşletme Geliştirme Merkezleri veya SCORE gibi iş destek kuruluşlarından yardım almayı düşünün. Bu kuruluşlar, işinizi büyütmenize yardımcı olmak için danışmanlık, eğitim ve diğer kaynakları sağlar.

Proje Ortakları

advisa Unternehmensberatung GmbH Germany

Advisa, küçük ve orta ölçekli işletmelere danışmanlık yapma konusunda 30 yılı aşkın deneyime sahip, 800'den fazla başarılı iş planının oluşturulmasına yardımcı olan bir şirkettir. Advisa ayrıca Avrupa, Afrika ve Asya'da ekonomik konular ve geleceğe yönelik projeler hakkında kalkınma odaklı seminerler düzenlemektedir.

Liceul Teoretic "Traian Lalescu" Hunedoara - Romania

Liceul Teoretic "Traian Lalescu" Hunedoara, yaklaşık 880 öğrencisi olan bir genel eğitim okuludur (ortaöğretim düzeyinde). Öğrencilerimiz çeşitli alanlarda başarılı performanslar sergilediler: sınavlar, projeler ve yarışmalar. gibi

Giresun Lisesi - Türkiye

1946 yılında kurulan ve kurulduğu günden bu yana binlerce öğrenci mezun etmiş, yüzlerce öğrenciye eğitim vermeye devam eden ve aynı zamanda yetişkinlerin hayatını kolaylaştıracak dersler veren bir lisedir.

Stowarzyszenie Wspolpracy Polsko-Afganskiej Hamkari - Poland

Polonya Afgan İşbirliği Derneği - HAMKARI 2010 yılında kuruldu. Hamkari, Polonya'da ve diğer ülkelerde Afganistan odaklı konferanslar, kültürel etkinlikler, konferanslar, seminerler gibi birçok etkinlik düzenledi.

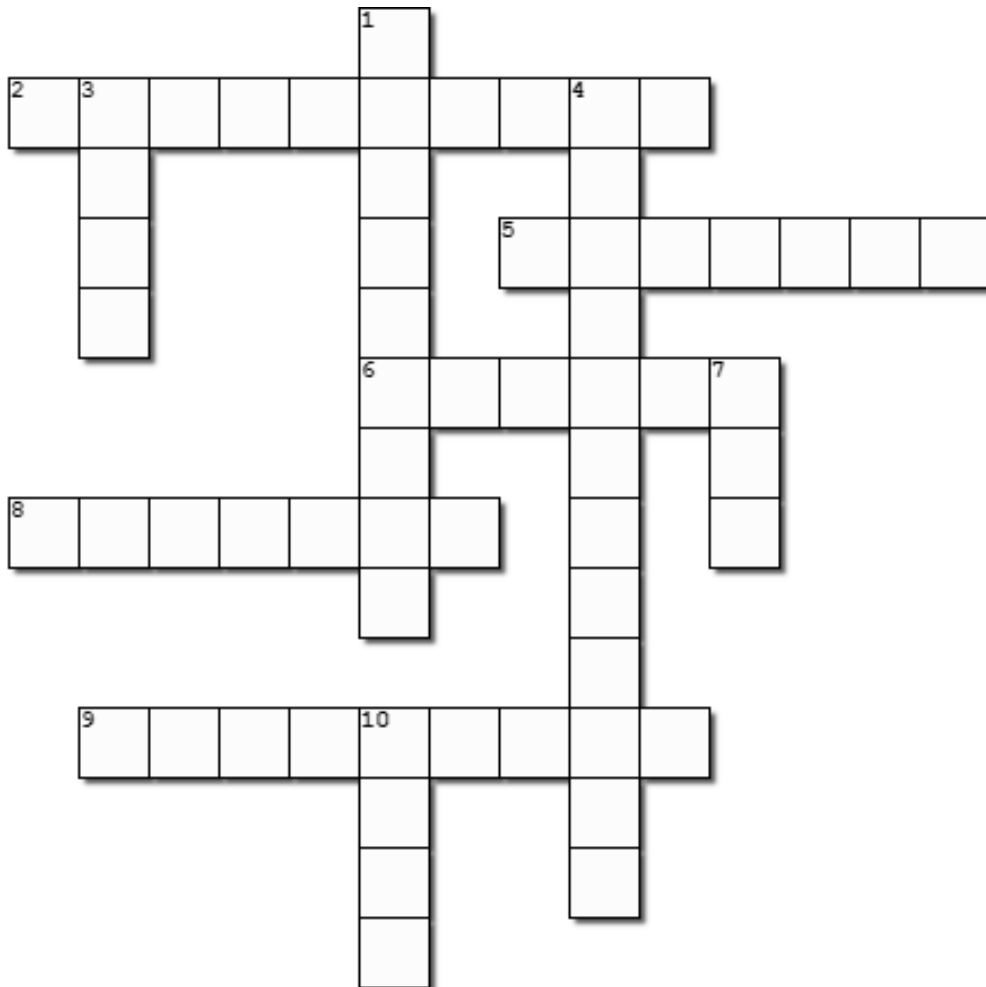

Bizlinks Consulting and Marketing-Türkiye

BizLinks, işletmeleri yatırım ve ticaret fırsatlarına bağlayan bir Danışmanlık ve Pazarlama firmasıdır. Temel amacımız Türkiye, Orta Asya Ülkeleri ve Orta Doğu'daki yatırımcılara ve tüccarlara offshore yatırımlarında ve ihracat ve ithalatlarında yardımcı olmaktır. Aynı zamanda yeni kurulan firmalara iş geliştirme hizmetleri ve eğitimler veriyor, yeni kurulan işletmelerin yetkin ve başarılı olmalarına yardımcı oluyoruz.

Complete the crossword puzzle below

Across

2. Informal market, often held outdoors
5. Small, new business with high growth potential
6. Skill or craft offered by an informal entrepreneur
8. What informal entrepreneurs often lack access to
9. You don't need a fancy office for this type of business

Down

1. Essential skill for marketing your informal business
3. Money available to start or grow a business
4. Person who takes risks and starts something new
7. Source of income for many entrepreneurs
10. Informal term for a successful informal entrepreneur

Answers: (1) Homebased, (2) Fleamarket, (3) Loan, (4) Entrepreneur, (5) Startup, (6) Talent, (7) Tax, (8) Funding, (9) Boss, (10) Marketing

KAYIT DIŞI BİR GİRİŞİMCİ MİSİNİZ?

İŞletmeniz resmi makamlara kayıtlı mı?

Vergi ödemelerine maruz kalıyor musunuz, denetim ve raporlama gerekliliklerine uymak zorunda mısınız?

Maaşını bankaya yatırdığınız çalışanlarınız var mı?

Tüm bu sorulara cevabınız "HAYIR" ise, siz kayıt-dışı bir girişimcisiniz

Biliyor musunuz;

ILO (2019) tarafından yakın zamanda yayınlanan bir rapor, dünya genelinde toplam istihdamın %62'sinin kayıt dışı sektörde olduğunu tahmin etmektedir. Bu oran, düşük gelirli ülkeler grubu için %85'ten yüksek gelirli ülkeler grubu için %18'e kadar değişerek ülkeler arasında önemli farklılıklar göstermektedir (ILO, 2019, s. 15)

2022-1-DE02-KA210-ADU-000084405

Buradaki tüm fotoğraflar pixebay.com'dan alınmıştır ve telif hakkı yoktur.

"Avrupa Komisyonu'nun bu yayının hazırlanmasına verdiği destek, sadece yazarların görüşlerini yansıtan içeriğın onaylandığı anlamına gelmez ve Komisyon burada yer alan bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu tutulamaz."

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union